

FORME DE SOCIETATI (ORGANIZATII)

1. Conceptul de firma. Rolul ei in economia de piata

Economia de piata situeaza firmele in prim planul activitatilor economice, pornind de la ideea ca daca acestea sunt rentabile, toti cei implicate sunt afectati pozitiv.

Firma reprezinta celula economica de baza a societatii deoarece in cadrul ei se produce o parte a venitului national fiind in acelasi timp si creatoare de locuri de munca.

Firma reprezinta un grup de persoane organizate potrivit anumitor cerinte juridice, economice, tehnologice, care concept si desfasoara procese de munca folosind mijloace de munca, in vederea obtinerii unui venit net sau profit.

Firma reprezinta un sistem de transformare a intrarilor (inputs) – materii prime, materiale, utilaje, combustibili, energie electrica, informatii – in iesiri (outputs) – produse si servicii – operand in conformitate cu obiective deja fixate.

In cadrul unei firme se pot identifica:

- ✓ *un sistem tehnic*, insarcinat cu transformarea intrarilor in produse sau servicii
- ✓ *un sistem psiho-sociologic*, membri firmei fiind considerati indivizi animate de propria lor psihologie si care dispun de putere organizationala
- ✓ *un sistem de gestiune*, respectiv sistemul proceselor de decizie care finalizeaza, organizeaza si anima actiunile colective ale persoanelor
- ✓ *o structura organizatorica*, cea care defineste normele fundamentale ale firmei, asigura stabilitatea, unitatea si ii da un sens.

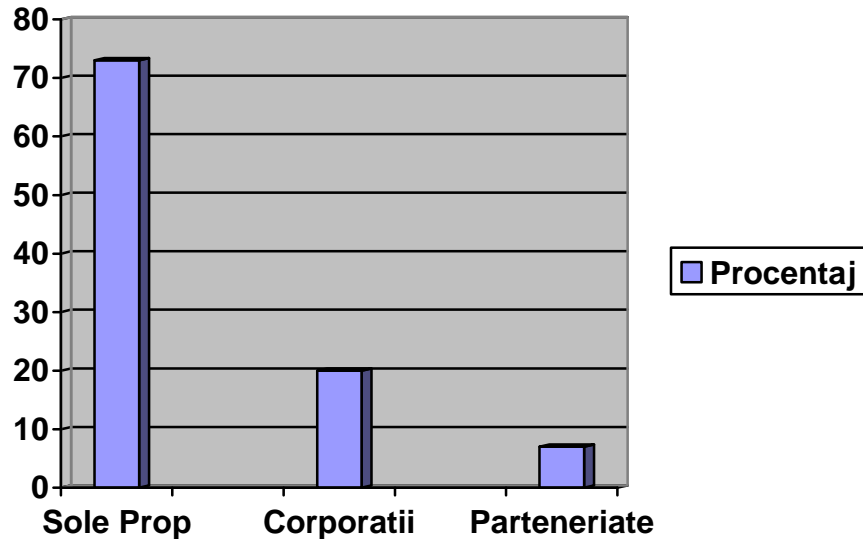
2. Forme de societati

Cele mai frecvent intalnite forme sunt:

- **Firme de o persoana – sole proprietorship**
- **Societati in participare (Parteneriate) – partnership**
- **Companii pe actiuni – corporations**

Fiecare forma are propriile caracteristici: *structura interna, statut legal, marime si domeniu in care se situeaza cel mai bine.*

2.1 Popularitatea formelor

Cea mai populara forma o reprezinta firmele de o persoana, ~75% din totalul firmelor din S.U.A. cu o contributie la volumul afacerilor de 6%.

Îi urmeaza corporatiile, cu ~20% din totalul firmelor, parteneriatele cu ~7% din totalul firmelor si 4% din volumul afacerilor.

2.2 Firma de o persoana - sole proprietorship

Firmele de o persoana reprezinta afacerea unei persoane si maniera cea mai ieftina de a incepe o afacere: *expl. multe farmacii, magazine de moda, service-uri, dar si afaceri de "casa", cum ar fi consultanti, programatori.*

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none">▪ Usor de constituit▪ Satisfactia ca lucrezi pentru tine▪ Intimide▪ Avantaje privind taxele	<ul style="list-style-type: none">▪ Raspundere nelimitata▪ Independenta proprietarului▪ Viata limitata▪ Dificultatea de a gasi capital

Firmele de o persoana au multe *avantaje*. Unul este usurinta constituirii. Tot ceea ce ai de facut pentru lansarea unei *firme de o persoana* este sa obtii licentele necesare, sa gasesti o sursa de finantare si sa-ti deschizi usile.

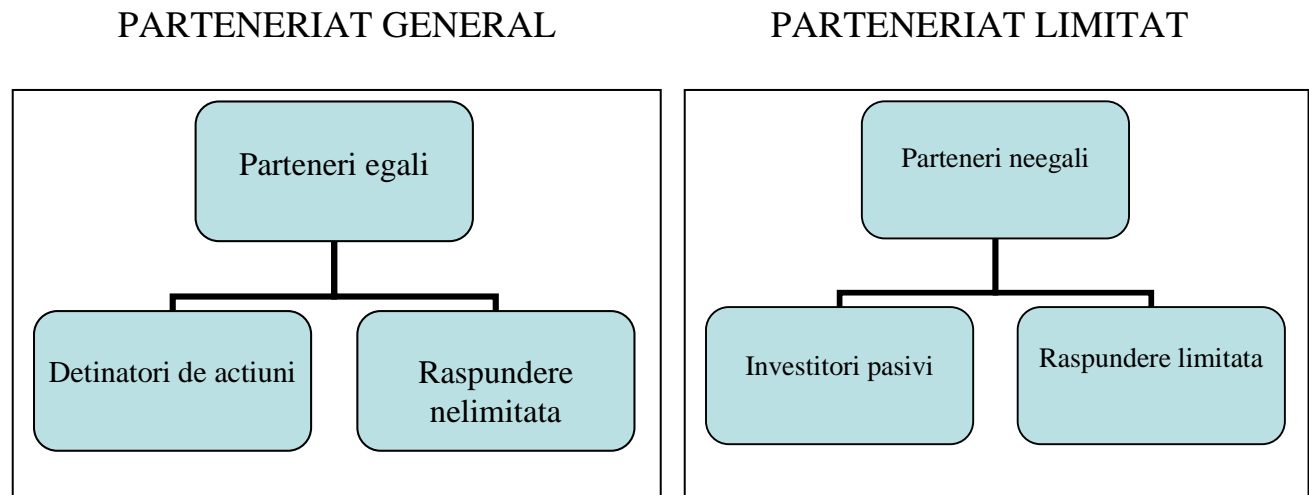
Alt avantaj este satisfactia ca lucrezi pentru tine. Ca proprietar unic ai deasemenea avantajul unei intimitati, nu trebuie sa-ti prezinti performantele sau planurile, nimanui.

Trebuie sa furnizezi informatii financiare bancherului daca doresti un imprumut, sau atunci cand ti se fixeaza taxele, dar nu trebuie sa te etalezi prin rapoarte outsider-ilor asa cum trebuie facut atunci cand esti o corporatie publica.

Un *dezavantaj* major al firmelor de o persoana este raspunderea nelimitata a proprietarului: din punct de vedere legal proprietarul si afacerea se confunda. In anumite cazuri independenta proprietarului poate fi deasemenea un dezavantaj, deoarece afacerea

depinde de talentul si abilitatile manageriale ale unei singure persoane. Este de mentionat si dificultatea unei singure persoane de a atrage mari sume de capital, si viata limitata a unei astfel de afaceri.

2.3 Societatea in participare, parteneriat – partnership

Are doua forme de baza. In “*parteneriat general*” toti partenerii sunt considerati egali in fata legii si toti au responsabilitati fata de datoriile afacerii.

Pentru a se proteja impotriva responsabilitatilor, multe organizatii aleg sa formeze un “*parteneriat limitat*”: una sau mai multe persoane actioneaza in “*parteneriat general*”, deruland afacerea, in timp ce partenerii care raman, devin investitori pasivi (nu participa la conducerea afacerii). Acesti parteneri formeaza un “*parteneriat limitat*” cu responsabilitati limitate (referitoare la banii pe care ii pot pierde) in functie de capitalul cu care au contribuit.

Avantaje ale Parteneriatelor

AVANTAJE

Usor de constituit	Diversitate aptitudini
Putere conferita de asociati	Viata lunga
Cresteri de capital	Taxe

Parteneriatele si *firmele de o persoana* au aproape aceleasi avantaje. Amandoua sunt usor de constituit. In *firmele de tip parteneriat*, profitul este considerat si impozitat ca un venit individual.

Totusi, *parteneriatele* se bucura de mai mult “respect” decat *firmele de o persoana*, in primul rand pentru ca sunt dominante ca numar de persoane: cand mai multe persoane isi pun banii la comun poti demara o afacere mult mai ambitioasa. Deasemenea, diversitatea aptitudinilor partenerilor face ca firma sa devina importanta in ceea ce

priveste inovatia de produse sau servicii dar si prin alte procese care cresc sansele de succes.

Au si mai mare capacitate de a se imprumuta, deoarece partenerii au responsabilitati legale pentru plata datoriilor grupului.

In final, formand un *parteneriat* cresti sansele organizatiei de a supravietui, deoarece partenerii care se retrag sunt inlocuiti cu altii.

Dezavantaje ale Parteneriatelor

DEZAVANTAJE

Responsabilitati nelimitate	Probleme interpersonale
Datorii fata de parteneri	Acces la conducere
Litigii	Parteneri neproductivi

Exceptand partenerii cu responsabilitati limitate, toti membri *parteneriatelor* trebuie sa fie "*parteneri generali*". Toti "*partenerii generali*" au responsabilitati nelimitate; daca unul dintre parteneri comite o greseala profesionala toti vor avea probleme financiare. In acelasi timp ei sunt responsabili pentru toate datoriile partenerilor.

Un alt dezavantaj il pot constitui problemele interpersonale: fiecare partener doreste responsabilitati in conducerea organizatiei (alegerea unui manager poate diminua acest conflict). Si de multe ori trebuie sa se gaseasca raspuns si la intrebarea, ce se intampla cu partenerii neproductivi?

Acordul partenerilor

- Divizare profit
- Autoritatea in luarea deciziilor
- Contributii
- Solutionarea conflictelor

"*Acordul partenerilor*" este un document scris care statuteaza toti termenii de operare ai partenerilor, respectiv drepturile si responsabilitatile. Este important de mentionat ca acordul specifica modul in care se pot solutiona conflictele ce pot apare intre parteneri, cum se pot vinde partile detinute, cum se va imparte profitul, cine va avea autoritate in luarea deciziilor.

2.4 Corporatii

- Detin proprietati, vand proprietati
- Dau in judecata si pot fi dati in judecata
- Se bucura de responsabilitati limitate
- Au la baza un contract

O corporatie este o entitate legala ce poate detine proprietati si poate conduce afaceri.

O corporatie poate primi, detine sau transfera proprietati, incheia contracte, da in judecata sau care poat fi data in judecata.

Statutul si obligatiile unei corporatii exista independent de proprietarii ei.

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none">▪ Acces la capital▪ Responsabilitati limitate▪ Durata de viata nelimitata▪ Sporirea lichiditatilor	<ul style="list-style-type: none">▪ Exces de documente▪ Costuri numeroase▪ Taxe duble▪ Declararea necesitatilor

Nici o alta forma de business nu atinge succesul unei *corporatii*, acela de a stange in acelasi loc **bani, resurse si talent, de a acumula avere si de a crea abundenta.**

O alta mare calitate este de a limita responsabilitatile – o corporatie poate sa-si asume uriase responsabilitati, deoarece ea este cea care raspunde si nu actionarii.

Corporatia poate sa-si vanda pachetele de actiuni publicului avand astfel avantajul lichiditatii, investitorii isi pot converti pachetele de actiuni in cash prin vanzarea pe piata.

Corporatiile tind sa fie intr-o pozitie mai buna decat actionarii in a face planuri pe termen lung, cu o durata de viata nelimitata si resurse disponibile, prin vanzarea de pachete de actiuni.

Corporatiile nu sunt lipsite de dezavantaje. Documentele si costurile legate de crearea corporatiilor, sunt uneori stanjenitoare.

Taxele sunt deasemenea duble: se platesc taxe pe veniturile companiei iar actionarii platesc taxe pe dividende. In plus, anumite corporatii pot fi solicitate de guvern sa-si publice documentele financiare si tranzactiile pe care le efectueaza.

Tipuri de corporatii

➤ **Corporatii cu raspundere limitata**

➤ **Subsidiare**

sau

➤ **Corporatii straine**

➤ **Externe**

➤ **Domestice**

Corporatiile cu raspundere limitata sunt entitati flexibile de business ce combina avantajele legate de taxe, ale parteneriatelor, cu cele legate de protectia raspunderii limitate a personalului, specifica corporatiilor. Nu exista restrictii legate de numarul actionarilor si nici de participatia membrilor la conducere ca in parteneriatele limitate.

Exista insa si corporatii ce nu sunt entitati independente, **subsidiarele** de exemplu, care sunt integral sau partial in proprietatea unor corporatii cunoscute, numite **companii mama** si care le supravegheaza toate actiunile.

O **companie holding** este un tip special de **companie mama** care detine alte companii din ratiuni de investitii, si au un control asupra **subsidiarelor**.

O **corporatie straina (alien)** este cea care opereaza in U.S.A. de exemplu, dar este incorporate in alta tara.

O **corporatie externa** numita “**out-of-state**”este incorporate intr-un stat (unde impozitele sunt mai mici) dar face afaceri in multe alte state unde se si inregistreaza.

O **corporatie domestica** face afaceri numai acolo unde este incorporate.

Guvernanta corporatiilor

Actionarii corporatiei pot fi individuali, alte companii, organizatii non-profit, fonduri de pensii, fonduri mutuale.

Toti actionarii posesori de actiuni sunt invitati la o intalnire anuala pentru a alege directorii, pentru a selecta un contabil independent, pentru un audit al starii financiare a companiei.

“**Board-ul directorilor**” este responsabil cu:

- declararea dividendelor,
- ghidarea afacerilor companiei,
- revizuirea planurilor pe termen lung,
- selectia functionarilor companiei,
- supravegherea performantelor financiare.

Centrul puterii intr-o corporatie ii apartine lui **CEO – chief executive officer**.

Impreuna cu **chief financial officer – CFO** si cu **chief operating officer – COO**, CEO este responsabil de politica companiei, stabilirea directiei companiei, si luarea deciziilor importante care pot afecta cresterea companiei sau pozitia competitive

Guvernanta Corporatiei

Alege	Numeste	Angajeaza	
Actionari frecventi	Bordul directorilor	Functionarii Corporatiei	Angajatii Companiei
-Individuali -Companii -Non-profit -Fonduri de pensii -Fonduri mutuale	-Dividente -Afaceri corporatie -Planuri strategice -Selecteaza functionari -Finante	-Chief executiv -Chief financial -Chief production	-productie -finante -marketing -personal -inginerie

Drepturile actionarilor

Corporatia este proprietatea unor **actionari** ce primesc pachete de actiuni in schimbul investitiei lor.

Actiunile sunt cuprinse intr-un **certificat de actionar** ce poate fi vandut unei alte persoane.

Cele mai multe actiuni detinute sunt **actiuni comune**, care confera dreptul la vot detinatorilor lor si incasarii de dividende.

In contrast cu acestea exista si **actiuni prioritare**, care de regula nu dau drept de vot.

Dau insa dreptul de a pretinde, impartirea averii companiei, sub forma de dividende, dupa ce toate datoriile au fost platite.

Actionarii preferentiali isi incaseaza dividendele inaintea actionarilor obisnuiti.

Actionari

↓

Actiuni comune	Actiuni prioritare
-Drept la vot integral -Incaseaza dividende -Ultimul in a pretinde distribuirea profitului si a bunurilor	-Drept la vot minimal -Incaseaza dividende -Primul in a pretinde distribuirea profiturilor si a bunurilor